

СТАНОВИЩЕ

по процедура на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“
за присъждане на научна степен „доктор на науките“

Тема на дисертационния труд: „Стратегии и модели за формиране и реализация на държавната политика за иновация на социално-икономическото развитие“

Професионално направление: 3.7. „Администрация и управление“

Докторска програма: „Организация и управление извън сферата на материалното производство“

Автор: Славомира Бялоблodsка

Изготвил становището: проф. д-р Павел Павлов, ВСУ „Черноризец Храбър“

Настоящото становище е изготвено въз основа на представени дисертационен труд и автореферат.

I. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА И ОЦЕНКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Дисертационният труд е в обем от 302 страници, като включва: общи положения на дисертационния труд (8 стр.), шест глави (225 стр.), заключение (5 стр.), публикации, свързани с дисертационния труд (2 стр.), списък с използваната литература (11 стр.) и приложения (7 стр.).

В представения дисертационен труд са налице достатъчно основания за определянето му като комплексно и ерудирано изследване, съответстващо на изискванията за такъв вид научна разработка, а именно:

1. **Актуалността и дисертабилността на избраната тема е несъмнена.** В предметния обхват попадат теоретико-методологически и приложни въпроси на формирането на производствено-иновационните клъстери като инструмент за реализация на стратегиите за иновация на социално-икономическото развитие.

2. **Използваните в хода на разработване на дисертационния труд общо научни и специфични изследователски методи са подходящи и приложими в разглежданата проблемна сфера – абстрахиране, анализ, синтез, типология, верификация, контент-анализ, дискурс-анализ, моделиране, сравнение и т.н.**

3. Авторът демонстрира възможности да открива и анализира нерешени проблеми, да систематизира и оформя интересни научни тези, които да представя разбираемо и прецизно. Свидетелство за това е **задълбочената ѝ теоретична подготовка в конкретната научна област**, използваните над 170 литературни източници и Интернет ресурси на руски и английски език.

II. ОБОБЩЕНИЕ НА ПО-СЪЩЕСТВЕНИТЕ СИЛНИ СТРАНИ И РЕЗУЛТАТИ С ПРИНОСЕН ХАРАКТЕР НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

В процеса на достигането на поставените научно-изследователски цели са изпълнени поставените задачи и са постигнати конкретни теоретични и практико-приложни резултати, като по-съществени сред които могат да се открият:

1. **Критично е осмислена теоретичната дискусия по проблемите на създаването на стратегии за иновация на социално-икономическото развитие на етапа на формиране на иновативна икономика. На базата на коректно интерпретиране на различни гледни точки и изведени работни дефиниции е развит теоретико-методологичният апарат на дисертационното изследване.**

2. **Предложено е авторско определение на понятието „регионален иновационен клъстерен комплекс”, представляващо интегрирано формиране на съвкупността от специализирани вътрешнорегионални иновационни системи, клъстери, предприятия, организации, други субекти на иновационно-производствената дейност.**

3. **Обосновани са модели и инструменти за разработка на стратегии за иновация на съвременното социално-икономическото развитие, като на тази основа е конструиран механизъм за тяхната реализация, съдържащ конкретни форми, методи и инструменти.**

4. **Доказани са предимствата от възприемането на клъстерния подход при организацията на производствено-иновационната дейност на промишлените предприятия – най-вече по линия на генерирането на съвкупен иновационен продукт като резултат от синергичния ефект на взаимодействието на всички участници в клъстерното обединение на промишлените предприятия.**

5. **Развита е авторска концепция, систематизирани и обосновани** са основни етапи на процесите на формиране на производствено-иновационните клъстери на промишлените предприятия, с оглед на различните особености и спецификата на развитието на постиндустриалното общество и иновативната икономика в Русия.

6. **Аргументирани са същността и основни направления** на съвременната клъстерна и промишлена политика на държавата. На тази основа са **идентифицирани основни методически положения** на формирането и държавната подкрепа на развитието на производствено-иновационните клъстери на промишлените предприятия.

7. **Предложена е логическа схема** в пет стъпки на процеса на разработване на регионална политика и са **обосновани основни параметри** на иновацията на социално-икономическото развитие на регионите от Сибирския федерален окръг, като са **разкрити особености** на сценариите на иновацията на социално-икономическото развитие на Алтайския регион до 2025 г.

Посочените **приноси са научно приемливи** и отразяват многостранният характер на дейността и научните интереси на автора. Съдържат теоретични интерпретации на въпроси, свързани с приложение на съвременните знания за формирането на адекватни управленски стратегии на етапа на формиране на съвременната икономика и собствени идеи за иновация на социално-икономическото развитие чрез модела на иновационните клъстерни комплекси. Имат характер на доразвиване и обогатяване на съществуващи знания и приложението им в обществената практика.

III. ПО-СЪЩЕСТВЕНИ БЕЛЕЖКИ И ПРЕПОРЪКИ

1. В дисертационното изследване заслужава да се обогати методологията на изследването, където освен използваните научноизследователски методи би следвало да се обоснове и приложения конкретен изследователски инструментариум.

2. Разработката би спечелила, ако след всяка глава на дисертационния труд, респективно и в автореферата, по-ясно се открият основните изводи, до които достига автора в хода на извършените анализи.

3. Авторефератът по-добре би отразявал логиката на дисертационното изследване, ако в краткото изложение на главите на дисертационния труд, като съдържание и постигнати резултати, се представят по отделни параграфи.

4. Препоръчително е в бъдеще авторът да продължи научноизследователската си работата по проблемите на стратегическото управление и моделиране на политики за иновация на социално-икономическото развитие, както и да активизира публикациите си в международни издания, където да популяризира постиженията от труда си.

Направените по-горе бележки и препоръки не променят определено положителната ми оценка за мащабност и значимост на проведеното изследване. Те не поставят под съмнение получените научни и научно-приложни резултати, както и бъдещото развитие на дисертационната проблематика.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният за защита докторски труд има характер на завършено научно изследване. С него авторът демонстрира способност да анализира и предлага собствени решения на сложни обществени проблемни въпроси. Получените приносни резултати от дисертационния труд ми дават основание да приема, че същият отговаря на изискванията на Закона и Правилника за развитие на академичния състав в Република България.

Предлагам на членовете на Уважаемото научно жури: да бъде присъдена научна степен „доктор на икономическите науки” на Славомира Бялоблodsка, по научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“, в професионално направление 3.7. „Администрация и управление”.

12.07.2018 г.

гр. Варна

Изготвил становището:

(проф. д-р Павел Павлов)